

Tynset kommune**SÆRUTSKRIFT**

Arkivsak: 19/536

REVIDERING AV KOMMUNEDELPLAN FOR TYNSET TETTSTED § 1.17: BESTEMMELSER OG VEILEDNING FOR SKILT- OG REKLAMEINNRETNINGER - KOMITEOPPGAVE - ENDELIG VEDTAK

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
77/19	Formannskapet	20.06.2019
112/19	Formannskapet	19.09.2019
66/19	Kommunestyret	01.10.2019

Kortversjon av saken:

Komite miljø, landbruk, teknisk har revidert KDP Tynset tettsted, § 1.17; Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger.

Rådmannen foreslår å tillate skilt der hver enkelt bokstav er en lyskasse, til forskjell fra der hele plata er opplyst bak bokstavene. Bestemmelsen er strammet litt opp i forhold til universell utforming, av hensyn til sikkerhet for blinde og svaksynte.

Bestemmelsen inneholder saksbehandlingsregler til støtte for den som søker om tillatelse til skilting, og for den som skal behandle søknaden. Bestemmelsen er illustrert med en del eksempler fra sentrum, for å synliggjøre de ulike skilttypene og problemstillinger rundt dem.

Vedlegg

1. KDP Tynset tettsted, § 1.17 Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger, revidert, 09.09.19.
- Skriftlig mottatte merknader fra
2. Eldrerådet
3. Tynset næringsforening
4. Statens vegvesen
5. Hedmark Fylkeskommune
6. Tynset bokhandel.
7. Rådet for likestilling for funksjonshemmede

Melding om vedtak sendes til:

Saksbehandler

Saksopplysninger

Komite miljø, landbruk, teknisk fikk den 28.01.2019 i oppgave fra ordfører om å revidere KDP Tynset tettsted, § 1.17; Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger.

KDP Tynset tettsted ble vedtatt 08.10.15, Etter fire år er det behov for å se på innholdet i denne bestemmelsen for å oppnå en mer ønsket utvikling i tråd med næringslivet ønsker:

- ✓ Det er ønske om å skilte med lyskasse-skilt, i form av at den enkelte bokstav lyses opp innenfra.
- ✓ Det er viktig med tydelige bestemmelser, slik at næringslivet vet hva som gjelder, og hvorfor.
- ✓ Bestemmelsene må si hva som er lov, hvordan det skal være, «ikke si hva som ikke» er tillatt.
- ✓ Unngå ulovlig oppsetting av skilt.
- ✓ Det må være ulovlig å sette opp «Bukker» på fortauet av hensyn til blinde og svaksynte, og generell trafikkfare med å måtte gå ut i veien for å komme utenom «bukken».

Gjennom en åpen planprosess vil en kunne komme fram til felles forståelse om næringslivets behov for skilting, og ønsket utvikling for skilting som en del av estetikken innenfor Tynset tettsted. Den teknologiske utviklingen har forandret mulighetene for skilting i løpet av de siste fire årene siden kommunedelplanen ble utarbeidet.

Komiteen har tatt bilder av ulike former for skilttyper som eksempler på skilting til bruk i veilederen til rapporten.

Førstegangs behandling

Planforslaget ble førstegangsbehandlet av Formannskapet den 20.06.19, sak 77/19. Formannskapet vedtok å fremme saken og sende den på høring og legge den ut til offentlig ettersyn.

Høring:

Forslaget ble presentert gjennom avisoppslag i Østlendingen 24.06.19, og annonsert i Østlendingen 26.06.19. Det ble avholdt åpent møte den 25.06.19 der næringslivet ble invitert til å komme på presentasjon av forslaget. Her møtte daglig leder for de to kjøpesentrene i Tynset, Amfi og Domus, v/ henholdsvis Cathrine Rugsveen (Amfi) og Odd Tronvoll (Domus) samt innehaver av Tynset bokhandel, Siri Strømmevold foruten komiteens medlemmer.

Planen ble ikke sendt ut til noen konkrete adressater, da en oppfattet at dette var av en så generell karakter at interesserte ville fange det opp gjennom pressen.

Da det ikke var kommet noen merknader til planforslaget innen fristens utløp ble følgende kontaktet:

1. Fylkesmannen i Innlandet
2. Hedmark fylkeskommune
3. Amfi
4. Statens vegvesen
5. Domus / Tynset næringsforening
6. Tynset bokhandel
7. Tynset ungdomsråd
8. Trafikksikkerhetsutvalget
9. Rådet for likestilling for funksjonshemmede
10. Tynset eldreråd
11. Intern høring, byggesaksavd. som behandler disse søknadene i henh. til gjeldende bestemmelser i plan- og bygningsloven.

Høringsuttalelser:

1. *Fylkesmannen i Innlandet, v/ Marit Gilleberg, tlf. samtale 12.08.19*

Viser til at dette er et lokalt tema som ikke regionale myndigheter vil engasjere seg i.
Rådmannens vurdering: Tas til orientering.

2. *Hedmark Fylkeskommune v/ Magne Kvam, v/ e-post datert 03.09.19*

Den er ok. Dette sikrer en forsvarlig saksbehandling, særlig i vanskelige saker.
Rådmannens vurdering: Tas til orientering.

3. *Amfi v/ Cathrine Rugsveen, tlf. samtale 12.08.19:*

Påpeker at det er nødvendig å kunne ha flagg ved kjede-butikker som bruker flagg som profilering.

Rådmannens vurdering: Innspillet er vurdert i henhold til merknad fra Statens vegvesen. Se egen kommentar nedenfor.

4. *Statens vegvesen v/ Lena Helseth, 13.08.19*

Statens vegvesen påpeker at Håndbok for Reklame og trafikkfare V323 gjelder for fylkeskommunale veger og riksveger. Flagg omfattes av reklamebegrepet og er derfor ulovlig. Det betyr at flagg og vimpler må omsøkes på lik linje med all annen reklame. Dette av hensyn til trafikksikkerhet.

Rådmannens vurdering: Merknaden tas til etterretning. Samme håndtering av søknader vil gjøres gjeldende for de kommunale vegene innenfor Tynset tettsted. At tiltaket er forbudt, betyr at det kan omsøkes, og tillates dersom det ikke medfører trafikkfare.

5. *Domus / Tynset næringsforening, v/ styret: Odd Tronvoll, Cathrine Rugsveen, Roar Maske, Lars Magne Nytrøen og Valon Salihu, 15.08.19:*

Styret ser i all hovedsak positivt på å få opp gode retningslinjer og regelverk i forhold til dette, men vil samtidig presisere viktigheten av at man lager retningslinjer/regelverk som ikke setter for mange begrensninger, men som gir mulighetsrom for å finne gode løsninger lokalt for allerede etablerte virksomheter, samt nye virksomheter. Styret mener det er viktig med noe «skreddersøm», da det sannsynligvis vil være en del ulike behov både innenfor sentrums-området, og ikke minst sammenliknet med Hamar/Elverum.

Næringsforeningen påpeker følgende:

Punkt 2.4 Takskilt og skilt på gesims. TNF foreslår følgende endring: Punktet fjernes i sin helhet. (Alternativt: Takskilt og skilt på gesims er ikke ønskelig (i stedet for ikke tillatt).)

Punkt 2.5 Søyler og pilastrer. Her foreslåes å fjerne følgende: Temporært skilt/produktreklame på duk/banner tillates ikke.

Punkt 2.7 Temporære skilt. Her foreslår vi å endre til litt mer positiv ordlyd: Det tillates temporære skilt ved større festivaler osv.

Punkt 3.2.8 Fremmedreklame foreslår vi fjernet i sin helhet, alternativt si noe om hvor i sentrumsområdet det ikke er ønskelig.

Punkt 2.14 Løsfotreklame. Utfordrende punkt da det finnes både små og store butikker med ulike behov. Eksempler på dette kan være en liten klesbutikk i Parkveien, en stor møbelbutikk, byggevarebutikk eller en stor dagligvarebutikk. Her vil behovene være svært variable, derfor vil det å definere 1stk. løsfotreklame til hver enkelt være utfordrende etter vårt syn.

Punkt 3.1 Frittstående skilt, ID-mast. Her mener vi bredden på inntil 1, 3 m, samt skiltflate på 4 m² kan være i minste laget. Vi foreslår at de to skilttavlene som er plassert ved dagens kjøpesentre bør være førende for størrelser på slike master.

Punkt 3.4 Vindusdekor. Vi foreslår primært at punktet fjernes i sin helhet.

Uansett bør det gis mulighet for utvendig foliering hvor det er hensiktsmessig.

Alternativt foreslås at «unntaksvis» fjernes slik at ordlyden blir følgende: Kommunen tillater vindusdekor for mer enn 1/3 av vindusflaten der virksomheten ønsker begrensa innsyn.

Punkt 4.9 Fjerning av skilt. Punktet bes fjernet i sin helhet da punkt 4.8 dekker dette.

Reklameflagg, bannere, duk og seil.

Flagg må være tillatt der det er satt opp flaggstenger. Dersom det er ønskelig å regulere dette, må det i så fall lages retningslinjer i forhold til flaggstenger. TNF mener i all hovedsak at flagg, bannere, duk og seil bør tillates forutsatt at det ikke er til hinder eller er skjemmende for omgivelsene hvor det settes opp. Julenisse på Europris, og «grønn mann» på Amfitaket mener vi er innafor.

Rådmannens vurdering:

Takskilt og skilt på gesims.

Denne type skilt kan gi et rotete inntrykk, og bør i utgangspunktet ikke være tillatt. Det betyr at denne type skilt er søknadspliktig, og kan ev. tillates der forholdene ligger til rette for det.

Punkt 2.5 Søylar og pilastrer. «Temporært skilt/produktreklame på duk/banner tillates ikke» fjernes fra dette punktet (feilplassert).

Punkt 2.7 Temporære skilt.

Merknaden er vurdert, men rådmannen mener at dette ikke bør justeres da utgangspunktet er at det er forbudt, men kan tillates etter søknad som er dagens praksis.

Punkt 3.2.8 Fremmedreklame foreslår vi fjernet i sin helhet, alternativt si noe om hvor i sentrumsområdet det ikke er ønskelig.

Rådmannen opprettholder dette punktet, som er gjeldende for det areal som omfattes av Kommunedelplan Tynset tettsted. Dette begrunnes med at fremmedreklame gir et rotete inntrykk, og at det ikke bør tillattes. Det betyr at denne type skilt er søknadspliktig.

Punkt 2.14 Løsfotreklame.

Rådmannen tar innspillet til etterretning, og presiserer samt korrigerer bestemmelsen til at: Løsfotreklame (Lett flyttbar innretning (reklamebukk, vippe-skilt, roterende skilt- og reklameinnretning, parasoll), samt utendørs salgsprodukter på stativ/kasser med reklameskilt, plassert på fortau, gate, vei eller husvegg.)

skal ikke oppføres i offentlig regulert vegareal (veg/fortau/rabatter). Dersom de plasseres på egen eiendom skal de rettes mot gående, ikke mot biltrafikk / veifarende. Plasseringen skal ivareta kravene til universell utforming (1.5 meter bredt fritt gangareal) og fjernes i butikkens stengetid.

Punkt 3.1 Frittstående skilt, ID-mast.

Rådmannens vurdering: Innspillet tas delvis til etterretning, og endres til bredde på 2,0 m og høyde inntil 7,0 m. Totalflate: 5 m².

Det presiseres om bensinstasjoner:

Frittstående skilt /ID-mast for bensinstasjoner kan ha en maks høyde på 7,0 m over terreng, en bredde på 1,3 og en samlet skiltflate på inntil 4,0 m².

I tillegg presiseres i eget punkt om flagg- og flaggstenger:

Flagg og flaggstenger

Bruken av flagg og vimpler mot offentlig og private veier og plasser er forbudt, og krever behandling av søknad. Dette av hensyn til trafiksikkerhet og estetikk.

Foliering av vinduer

Rådmannens vurdering; Det er i utgangspunktet ikke ønskelig med utstrakt bruk av foliering på vinduer mot gateplan, da dette er med på å «lukke» vinduene og reduserer innsyn / aktivitet i lokalene. Punktet opprettholdes.

Punkt 4.9 Fjerning av skilt.

Eget punkt om fjerning av skilt tydeliggjør innholdet.

Reklameflagg, bannere, duk og seil.

Bruken av reklameflagg, bannere, duk og seil mot offentlig og private veier og plasser er forbudt, og krever behandling av søknad. Dette av hensyn til trafiksikkerhet og estetikk.

Julenisse på Europris, og grønn mann på Amfitaket

Disse er å anse som temporære skilt, som kommer opp årlig, og er forbudt (søknadspliktige).

6. Tynset bokhandel v/ Siri Strømmevold, 13.08.19.

Planen er lest, og hun synes den er oversiktlig og grei.

7. Tynset ungdomsråd, sekretær Morten B. Often.

Ikke etablert for nytt år, iflg. Often. Ingen kommentarer.

8. Trafiksikkerhetsutvalget, v/ leder Renate Rimkus Livden, 14.08.19.

Ingen kommentarer til planen utover at skilt også må settes opp i henhold til planen.

9. Rådet for likestilling for funksjonshemmede v/ Karl Morten Skaar Nilsen, 16.08.19

2.3.8 / 2.14 Løsfotreklame.

Rådet har i flere år påpekt det uheldige med skilt og stativer på fortau som hindrer fremkommeligheten for funksjonshemmede. Dette gjelder særlig bevegelseshemmede, rullestolbrukere og synshemmede, men også andre funksjonshemninger, Det er derfor prisverdig at en setter en standard på fri rettlinjet bevegelsessone på fortau med 1,5 meter. Rådet lurer allikevel på hvordan dette skal eller blir håndhevet.

jf. svar på innspill fra næringsforeningen på forrige side:

Løsfotreklame (Lett flyttbar innretning (reklamebukk, vippeskilt, roterende skilt- og reklameinnretning, parasoll), samt utendørs salgsprodukter på stativ/kasser med reklameskilt, plassert på fortau, gate, vei eller husvegg.)

skal ikke oppføres i offentlig regulert vegareal (veg/fortau/rabatt). Dersom de plasseres på egen eiendom skal de være rettes mot gående, ikke mot biltrafikk / veifarende. Plasseringen skal ivareta kravene til universell utforming (1.5 meter bredt fritt gangareal) og fjernes i butikkens stengetid.

Håndheving av bestemmelsene må følges opp som øvrige bestemmelser i Kommunedelplanen for Tynset tettsted..

2.7 Temporære (midlertidige) skilt.

Det bør presiseres sterkere at denne type reklame/skilt ikke skal hindre bevegelsessoner for funksjonshemmede eller hindre synsfelt. Det har i den siste tiden dukket opp en rekke flagg/bannere som dekker synsfeltet til trafikkskilt etc.

Rådmannens vurdering

Dette er ivare tatt i bestemmelsen.

3.8 Universell utforming (UU)

Her ønsker rådet en sterkere presisering. Frittstående skilt og andre salgsinnretninger/stativer etc. skal ikke plasseres slik at de hindrer kravet til bevegelsessone på 1,5 meter eller annen nødvendig tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelse.

Rådmannens vurdering:

Merknaden tas til etterretning.

10. Tynset eldreråd v/ leder Karin Tronslien

Ba om utvidet frist for uttalelse til 07.09.19. Innvilget i samråd med ass. rådmann og ordfører.

Merknad datert 06.09.19:

Saken synes å være godt gjennomarbeidet. Eldrerådet vil vektlegge at skilting og reklameinnretninger er tydelige visuelt, estetisk godt å se på og hensiktsmessig plassert.

Næringslivets ønsker bør tilpasses gjeldende regelverk på en best mulig måte, og at Tynset sentrum får et visuelt helhetlig preg.

Eldrerådet vil forøvrig bemerke:

Løsfotreklame utenfor forretninger må plasseres slik at det ikke er til hinder for gående, og spesielt svaksynte.

Det bør være en lempelig behandling ved søknad om midlertidig bruk av underskilt som forteller om åpningstider i en begrenset periode; (som f.eks. i Museumsparken) og andre arrangement f.eks. innen idrett, som har behov for diverse skiltanvisninger til arenaer o.a.

Skilt må ikke plasseres slik at det forstyrrer trafikanters fokus, verken med farger, utførelse, lysanretninger o.l.

Rådmannens vurdering:

Merknaden tas til orientering. Midlertidige skilt om åpningstider til f.eks Museumsparken, langs offentlig vei, må omsøkes vegeier, i dette tilfellet Statens vegvesen.

11. Kommunens byggesaksbehandlere har deltatt i prosessen og kommet med nyttige innspill underveis i prosessen.

Endringer etter førstegangsbehandling

De viktigste endringer etter førstegangsbehandling er:

- ✓ Nr-henvisning i dokumentet er fjernet, da det ble mer oversiktlig uten.
- ✓ Flagg og flaggstenger er tatt inn som eget punkt under Frittstående skilt, ID-mast.
- ✓ Løsfotreklame, presiseres til *Løsfotreklame* (Lett flyttbar innretning (reklamebukk, vippekilt, roterende skilt- og reklameinnretning, parasoll), *samt utendørs salgsprodukter på stativ/kasser med reklameskilt*, plassert på fortau, gate, vei eller husvegg.) *skal ikke oppføres i offentlig regulert vegareal (veg/fortau/rabatter). Dersom de plasseres på egen eiendom skal de være rettet mot gående, ikke mot biltrafikk / veifarende. Plasseringen skal ivareta kravene til universell utforming (1.5 meter bredt fritt gangareal) og fjernes i butikkens stengetid.*
- ✓ Universell utforming (UU) er presisert og tydeliggjort
 - Skilt skal ha skriftstørrelse/piktogram som skal være tilpasset leseavstand og utformes slik at de kan leses og forstås av personer med funksjonsnedsettelse. Frittstående skilt skal plasseres slik at de ivaretar kravet til nødvendig tilgjengelighet (1.5 meter bredt fritt gangareal).
- ✓ Temporære skilt er presisert: Det tillates ikke temporære skilt.
 - Unntak: Ved større festivaler, kultur-, idrettsarrangement, arrangement tilknyttet handelsstanden (aktivitet utover ordinære salgskampanjer) og lignende kan temporære skilt benyttes langs offentlig veg og på bygning og grunn, *når det foreligger tillatelse til dette fra vegmyndigheten*, og dette er tidsbegrenset. Skiltingen må ikke være til fare eller ulempe for trafiksikkerhet og framkommelighet.

Saksvurdering

Innkomne merknader

Vurdering av de enkelte innkomne uttalelsene fremgår av kommentarene over.

Bestemmelsen er noe endret som følge av merknadene, men det er ingen store endringer som gjør at bestemmelsen må ut på ny høring.

Med bakgrunn i redegjørelsen ovenfor anbefaler komite miljø, landbruk og teknisk at Bestemmelsen § 1.17 KDP Tynset tettsted, *Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger*, vedtas.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø

Vedtaket i denne saken kan gi positive konsekvenser for et bedre og tryggere miljø i Tynset tettsted. Dette med bakgrunn i en mer trafikksikker og universelt utformet skiltprofil.

Innstilling:

Formannskapet anbefaler at kommunestyret vedtar den reviderte Kommunedelplan for Tynset tettsted §1.17:

«Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger, datert 09.09.19».

Fra samme tid oppheves § 1.17 i kommunedelplan for Tynset tettsted, datert 08.10.15.

Vedtaket er hjemlet i plan- og bygningslovens § 11-15.

Formannskapets innstilling:

Kommunestyret vedtar den reviderte Kommunedelplan for Tynset tettsted §1.17:

«Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger, datert 09.09.19».

Fra samme tid oppheves § 1.17 i kommunedelplan for Tynset tettsted, datert 08.10.15.

Vedtaket er hjemlet i plan- og bygningslovens § 11-15.

Fra side 9 i bestemmelsene, endring av første setning under punktet Lyskasser.

Lysskilt i form av lyskasse (andre former enn frittstående bokstaver og symboler som er/kan belyses innenfra) tillates.

Formannskapet behandlet saken i møte 20.06.2019 :

Komiteens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtaket

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 11 legger Formannskapet den reviderte Kommunedelplan for Tynset tettsted § 1.17:

«Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger, datert 11.06.19», ut til høring og til offentlig ettersyn.

Formannskapet behandlet saken i møte 19.09.2019 :

Endringsforslag fra Senterpartiet v/ordfører Merete Myhre Moen:

Fra side 9 i bestemmelsene, endring av første setning under punktet Lyskasser.

Lysskilt i form av lyskasse (andre former enn frittstående bokstaver og symboler som er/kan belyses innenfra) tillates.

Forslaget fra Myhre Moen enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling, med endring, enstemmig vedtatt.

Vedtaket

Formannskapet anbefaler at kommunestyret vedtar den reviderte Kommunedelplan for Tynset tettsted §1.17:

«Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger, datert 09.09.19».

Fra samme tid oppheves § 1.17 i kommunedelplan for Tynset tettsted, datert 08.10.15.

Vedtaket er hjemlet i plan- og bygningslovens § 11-15.

Fra side 9 i bestemmelsene, endring av første setning under punktet Lyskasser.
Lysskilt i form av lyskasse (andre former enn frittstående bokstaver og symboler som er/kan belyses innenfra) tillates.

Kommunestyret behandlet saken i møte 01.10.2019 :

Formannskapetets innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Kommunestyret vedtar den reviderte Kommunedelplan for Tynset tettsted §1.17:
«Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger, datert 09.09.19».
Fra samme tid oppheves § 1.17 i kommunedelplan for Tynset tettsted, datert 08.10.15.

Vedtaket er hjemlet i plan- og bygningslovens § 11-15.

Fra side 9 i bestemmelsene, endring av første setning under punktet Lyskasser.
Lysskilt i form av lyskasse (andre former enn frittstående bokstaver og symboler som er/kan belyses innenfra) tillates.